PRZEDPŁATA
miesięcznie:
w Radomiu 2 korony
za odn. do domu 25 h.
z przes. poczt. 2.50 h.
Egzem. pojed. 10 hal.

OGŁOSZENIA
za wiersz petitowy
lub jego miejsce:
I-sza strona 1 kor.
Nekrologi 40 hal.
Reklamy 60 hal.
IV-ta strona 20 h.

Rok XXXII. Wtorek 6 luty 1917 roku № 28

GAZETA RADOMSKA

WYCHODZI CODZIENNIE.

REDAKCJA otwarta codziennie prócz świąt i niedziel od godziny 12 do 2 po południu.
ADMINISTRACJA otwarta codziennie prócz świąt i niedziel od godziny 9 do 3 po południu.

Adres Redakcji i Administracji: ulica Lubelska Nr. 51.

Komunikat austrjacki.

Wiedeń. Urzędowo 5 b. m. **Na froncie wschodnim.** Oddziały nieprzyjacielskie, które zbliżyły się do naszych pozycji na południo-zachód od Brzeżan, przepędzone zostały ogniem.

Na froncie włoskim: Wczoraj rano oddział batalјonu strzelców polnych № 30 wdarł się do pozycji nieprzyjacielskiej na zachód od przełęczy Ploecken (Alpy Karnijskie), wziął do niewoli 1 oficera i 28 żołnierzy oraz zdobył 1 karabin maszynowy, 1 miotacz min i kilka karabinów. Zniszczywszy zajęte pozycje, strzelcy nasi wrócili bez znacznych strat do swych pozycji. Zresztą nie było ważniejszych wydarzeń.

Na froncie bałkańskim: położenie niezmienione.

Komunikat niemiecki.

Berlin. Urzędowo 5 b. m. **Na froncie francuskim:** Od północnego brzegu Ancre po Sommę przy silnym ogniu armatnim rozgrywały się w niektórych odcinkach także walki piechotne. W kontrataku wydarto Anglikom większą część rowów na wschód od Beaucourt, przyczem wzięto przeszło 100 jeńców. Popołudniu rozbił się gwałtowny atak angielski na północ od Beaucourt. Ponowiony w nocy atak znacznych sił na nasze pozycje na wschód od Grancourt po Pys odparto. Także na trakcie z Beau le court do Goudecort walczono.

Poza tem nic szczególnego.

Z Rady Stanu

Warszawa (komunikat Rady Stanu). W dniu 1 lutego 1917 r., o godz. 4-ej po poł. odbyło się piąte posiedzenie Tymczasowej Rady Stanu, pod przewodnictwem Vice Marszałka, w obecności 23 Członków Rady Stanu, obu Komisarzy i 2 zastępców.

Po odczytaniu i przyjęciu protokułu czwartego posiedzenia, wysłuchano sprawozdania Wydziału Wykonawczego w referacie p. J. M. Pomorskiego.

Wydział Wykonawczy powierzył:

Departament Skarbu p. S. Dzierzbickiemu; spraw politycznych — hr. W. Rostworowskiemu; spraw wewnętrznych — p. M. Łempickiemu; gospodarstwa społecz.—p. S. Janickiemu; pracy — p. W. Kunowskiemu; sprawiedliwości — p. S. Bukowieckiemu; wyznań religijnych i oświecenia publicznego—p. J, Pomorskiemu, przyczem podkreślonem zostało, że wobec mianowania Dyrektorów Depamentów Rada Stanu niezwłocznie przystąpi do załatwienia napływających spraw bieżących.

Sprawy wojskowe załatwiać będzie do czasu utworzenia Departamentu, Komisja Wojskowa.

Z prac dotychczasowych Komisji Wojskowej zdawał sprawę bryg. Piłsudski.

Po wysłuchaniu sprawozdania zebranie przystąpiło do wyboru Komisji Konstytucyjno-Sejmowej, w liczbie 24 osób z Marszałkiem Koronnym, jako przewodniczącym ex oficio.

Komisja Konstytucyjno Sejmowa wybrana została w następującym składzie: 12 członków Rady Stanu, a mianowicie: pp. Bukowiecki, Dziewulski, Górski, Grendyszyński, Kaczorowski, Kunowski, Łempicki, Łuniewski, Maj, ks. Przeździecki, hr. Rostworowski, Studnicki i 12 członków z poza Rady Stanu, a mianowicie: prof. O. Balzer, ks. prałat Z. Chełmicki, prof. Cybichowski, Henryk Konic, prof. Kutrzeba, Bern. Maliniak, prof. Ochimowski, dziekan A. Parczewski, prof. hr. M. Rostworowski, prof. Siemiński, prof. Starzyński i M. Zbrowski.

Na zastępcę przewodniczącego Komisji został wybrany ks. infułat H. Przezdziecki.

Wreszcie mianowano na stanowisko Vice-Dyrektora Departamentu Sprawiedliwości p. Wacława Makowskiego, na stanowisko Vice-Dyrektora Gospodarstwa Społecznego p. Antoniego Kaczorowskiego, na stanowisko Vice-Dyrektora Departamentu Pracy, p. Feliksa Turowicza.

Po wyczerpaniu porządku dziennego przewodniczący zamknął posiedzenie.

Ukraińcy galicyjscy przeciw Rosji

Wiedeń. (BK.) Min. spraw zewn. hr. Czernin otrzymał pismo od przywódcy posłów ukraińskich Wassilki, w którem ze względu na wymienione w nocie koalicji do Wilsona oswobodzenie Słowian jako jednego z celów wojny, oświacza: Ukraińcy Austro-Węgier określili dostatecznie swe stanowisko już na początku wojny mobilizując wszystkie siły ludu ukraińskiego przeciw Rosji historycznemu wrogowi Ukraińców. Monarchja Habsburgów stanowi na kuli ziemskiej jedyne miejsce, gdzie Ukraińcy mogli się rozwijać pod względem narodowym i kulturalnym.

Nowy konflikt wojenny

Na skutek odpowiedzi koalicji na notę pokojową mocarstw centralnych, która jako warunek rokowań to odpowiedź stawiała zwycięstwo bezwzględne koalicji, Niemcy ogłosiły blokadę wybrzeży Anglji, Francji i Włoch. Każdy okręt, który się pojawi na wodach morza Północnego, Atntlantyku i morza Śródziemnego, bez względu na swą przynależność państwową i na swój ładunek, będzie zatapiany przez podwodne łodzie niemieckie. Niemcy zapewniają bezpieczeństwo tylko tym pasażerskim statkom Ameryki, które, odpowiednio pomalowane i oświetlone, posiadają gwarancję rządu amerykańskiego, iż nie wiozą kontrabandy i płyną do angielskiego portu Falmouth. Wszystkie inne, bez ostrzeżenia i zamiaru ratowania załogi, będą torpedowane.

Tak szeroko zakrojona blokada ma na celu ogłodzenie Anglji, Francji i Włoch i wzmożenie głodu węglowego w tych dwuch ostatnich państwach. Godzi ona jednakże pośrednio w ruch handlowy i pasażerski mocarstw neutralnych.

Sam fakt, iż blokada godzi w bardzo żywotne interesy mocarstw neutralnych, podcinając handel morski, nadaje jej niesłychane znaczenie. Ważne widocznie były powody Niemiec, iż blokady w tych rozmiarach rozpoczęły. Rezultat rachunku, jaki przeprowadzili niemieccy mężowie stanu i strategicy, musiał być bardzo obiecujący, jeśli Niemcy, mimo perspektywy nowych wrogów inpotentia nie cofnęły się rzedd krokiem niesłychanej doniosłości.

Według słów kanclerza Niemiec, powodem tego zarządzenia jest ujawnione dążenie koalicji do zniszczenia Niemiec, rozbicia monarchji naddunajskiej, upokorzenia Bułgarji i rozbioru Turcji. Koalicja wyzwała mocarstwa centralne na bój do ostateczności. Sytuacja wojenna Niemiec, według Hindenburga, jest tak pomyślna, że Niemcy zdolne są podołać następstwom blokady. Liczba łodzi podwodnych daje rękojmię powodzenia Niemniej powiększa szanse blokady zły urodzaj zbóż na całym świecie. Anglja, Francja i Włochy teraz już doznają z tego powodu trudności, które przez wojnę podmorską zwiększone być mogą do stanu niemożliwego do wytrzymania. Kryzys węglowy, który nawiedził w ostatnich czasach Francję i Włochy, może być zwiększony przez działalność bojową niemieckich łodzi podwodnych. Celem tej działalności jest zmuszenie koalicji do rokowań pokojowych.

Było do przewidzenia, iż krok Niemiec wywoła conajmniej niezadowolenie u rządów państw neutralnych, które, nie chcąc i nie mogąc stawiać sprawy na ostrzu miecza, oglądać się będą na potężną Amerykę. Ta ostatnia odezwała się i to w sposób energiczny. Ameryka zerwała stosunki dyplomatyczne z Niemcami, uzasadniając to twierdzeniem, że nie dotrzymały one przyrzeczeń swych, co do metod prowadzenia wojny podmorskiej.

Należy jednak podkreślić, że zerwanie stosunków dyplomatycznych nie jest jeszcze wypowiedzeniem wojny. Jest to akt demonstracji, oznaczający znaczne pogorszenie się stosunków między oboma rządami, którego następstwem nie musi być wojna. Nie leży też ona w zamiarach Wilsona, który w orędziu swem do Senatu z naciskiem podkreślił, że nie życzy sobie wojny z Niemcami.

Mimo to jednak stanowisko Ameryki, jak niemniej stanowisko państw neutralnych wytwarza bardzo poważną sytuację w polityce międzynarodowej, której rozmiary i następstwa trudno przewidzieć. W każdym razie należy wątpić, czy Wilson zdecyduje się na wojnę.

Byłoby to bowiem powiększeniem rozmiarów wojny, przeciw której okrucieństwom tak wymownie Wilson co dopiero występował.

Blokada godzi w amerykański handel zwłaszcza amunicją, z którego kapitaliści amerykańscy ciągną niesłychane zyski. Wobec takiego faktu Wilson nie mógł pozostać obojętnym, choćby ze względu na swój prestige polityczny. Więc potrząsł groźnie pięścią w stronę Niemiec, jak to już parokrotnie czynił. Rozwój wypadków w najbliższych dniach wskaże linję polityki Wilsona.

Regulamin Rady Stanu

Pisma warszawskie ogłaszają streszczenie regulaminu Rady Stanu:

§ 1 tego regulaminu określa organy Rady Stanu, Organami temi są: 1) Zebranie ogólne członków Rady; 2) Wydział Wykonawczy Rady Stanu; 3) Marszałek Koronny; 4) Departamenty; 5) Komisje przygotowawcze i 6) Komisarze miejscowi. § 2 następnie omawiają prace Zebrania Ogólnego członków Rady Stanu. A więc § 2 mówi: „Zebranie ogólne Rady Stanu jest władzą naczelną nad wszystkiemi innemi organami Rady i wszelkie ich uchwały uchylać może. § 3 mówi: Zebranie Ogólne rozpoznaje i uchwala wszystkie sprawy zasadnicze, projekty ustaw, statutów, regulaminów i rozporządzeń, sprawy budżetowe oraz te, które specjalną decyzją uzna za podległe swej kompetencji". § 9 mówi: Wszystkie kwestje w Zebraniu Ogólnem Rady decydowane będą prostą większością głosów obecnych, z wyjątkiem ustawy konstytucyjnej oraz ustawy o sejmie, dla których przyjęcia potrzebna będzie większość dwóch trzecich głosów obecnych na Zebraniu Ogólnem członków Rady Stanu i przytem nie mniej, niż 13 głosów. W razie równości głosów, zawsze głos przewodniczącego przeważać będzie Głosowanie w Zebraniu ogólnem odbywa się jawnie. Głosowanie tajne zarządzone być może z decyzji Rady, Wszelkie wybory dokonywane będą prostą bezwzględną większością i zawsze przez głosowanie tajne. § 16 i następne omawiają działalność i atrybucje Wydziału Wykonawczego i tak § 16. Wydział Wykonawczy wprowadza w czyn uchwały Ogólnego Zebrania Rady Stanu i pod nadzorem tegoż Zebrania zawiaduje całą organizacyjną i administracyjną działalnością Rady, w ramach obowiązujących ustaw i rozporządzeń. W szczególności Departamenty Rady Stanu pracują pod bezpośrednim kierunkiem Wydziału Wykonawczego. § 17. Wydział Wykonawczy składa się z Marszałka koronnego, Vice-marszałka i 7 członków przez Radę Stanu ze swego grona wybranych. Członkowie Wydziału Wykonawczego, z wyjątkiem Marszałka koronnego, są dyrektorami poszczególnych departamentów.

§ 21 omawia atrybucje Marszałka Koronnego: „Marszałek Koronny jest przewodniczącym Rady i jej przedstawicielem na zewnątrz. Do czasu wyboru panującego lub regenta, jest też zwierzchnim wyobrazicielem polskiej władzy państwowej, reprezentującym ją tak na zewnątrz jak i na wewnątrz państwa"...

Następne paragrafy tyczą się departamentów (ministerstw) których jest 8: 1) Wojny 2) skarbu 3) spraw politycznych 4) spraw wewnętrznych 5) gospodarstwa społecznego 6) pracy 7) sprawiedliwości 8) wyznań religijnych i oświecenia publicznego i Komisjom przygotowawczym. Pierwszą taką komisją ma być komisja do przygotowania projektu Sejmu i stałej Konstytucji Państwowej.

O Komisarzach miejscowych Rady Stanu regulamin mówi nie wiele, określając, że kompetencje ich regulować będzie specjalny regulamin.

Wreszcie § 39 regulaminu określa stanowisko członków Rady i jej urzędników, jako urzędników Korony Polskiej, ogranicza również ich działalność partyjno-polityczną.

Zjazd G. K. R.

W dniu 29, 30 i 31 stycznia odbywały się w Lublinie posiedzenia jedenastego zjazdu delegatów Głównego Komitetu Ratunkowego.

Zjazd zagaił Prezes G. K. R. hr. Juljusz Tarnowski w obecności przedstawiciela Zarządu Wojskowego Komisarza Rządowego D-ra Jampolskiego oraz 27 delegatów Komitetu.

Porządek dzienny zjazdu obejmował komunikaty:

Komitetu Biskupiego Krakowskiego, Komitetu Austro - Węgierskiego, Rady Głównej Opiekuńczej, Polskiej Centrali Handlowej; Organizacji Wołyńskich oraz szczegółowe sprawozdanie z działalności Prezydjum i Wydziałów G. K. R.

W dniu 30 z. m. odbywały się posiedzenia poszczególnych Wydziałów G. K. R., a mianowicie: Wydziału Sanitarnego, Ogólnego, Przemysłowo-Handlowego i Dobroczynnego.

W dniu 31 z. m. odbyło się posiedzenie wnioskodawcze G. K. R., na którem rozpatrywano sprawę podziału funduszów oraz wnioski, powzięte na zebraniach Wydziałowych.

Wobec zrzeczenia się przez hr. Tarnowskiego stanowiska Prezesa G. K. R., z powodu objęcia Prezesury Centralnego Towarzystwa Rolniczego w Warszawie, dokonane zostały wybory. Prezesem został dotychczasowy Vice-prezes G. K. R., p. Jan Stecki, na Vice-prezesa zaś wybrano p. Tadeusza Rojowskiego.

Termin następnego zjazdu wyznaczono na 12, 13 i 14 marca r. b.

Zakończenie strejku szkolnego

„Dziennik Narodowy" donosi:

W myśl uchwały powziętej na zebraniu, odbytem w dniu 2 lutego w Piotrkowie, nauczycielstwo obwodu piotrkowskiego podejmie pracę we wszystkich szkołach od poniedziałku.

Na decyzję nauczycielstwa wpłynęło z jednej strony podwyższenie płac, o czem podano do wiadomości w „Dzienniku rozporządzeń" z dnia 31 stycznia, a z drugiej strony ogólne życzenie społeczeństwa.

Podejmując pracę, nauczycielstwo postanowiło wysłać równocześnie delegację do Gen. Gubernatorstwa w Lublinie celem ostatecznego uregulowania płac nauczycielskich.

Zakończył się również strejk szkolny w Dąbrowieckiem. Dnia 3 b. m. odbyła się w Dąbrowie konferencja przedstawicieli magistratu m. Dąbrowy, reprezentantów gmin i rad gminnych obwodu dąbrowskiego z przedstawicielami nauczycielstwa szkół ludowych w obwodzie dąbrowskim, która doprowadziła do pomyślnych wyników. Strejk szkolny zostaje przerwany z d. 6 lutego. Nauczyciele powracają do pracy, uzyskawszy ze strony przedstawicieli społeczeństwa zapewnienie spełnienia wszystkich ich słusznych żądań, składając w zamian następującą deklarację:

„Wobec uchwały z dnia 3 lutego r. b., na zebraniu delegatów magistratu m. Dąbrowy i gmin. obwodu dąbrowskiego o przyjęciu szkolnictwa ludowego w ręce społeczeństwa, Komitet Nauczycielski w imieniu swych kolegów oświadcza, że nauczycielstwo Dąbrowy i obwodu dąbrowskiego wraca do pracy bez zwłoki, powierzając unormowanie swych warunków materjalnych w ręce społeczeństwa."

Pierwsze posiedzenie Rady miasta Końskie

(Korespondencja „Gazety Radom.").

Końskie 2 lutego.

Dzień 1 lutego 1917 roku zapoczątkuje nową erę w społecznych stosunkach m. Końskich, tworząc nieznaną tu dotąd podstawę samorządnego życia. W dniu tym odbyło się pierwsze uroczyste inauguracyjne posiedzenie Rady miejskiej.

Właściwą inaugurację poprzedziło uroczyste nabożeństwo, odprawione przez członka Rady Miejskiej ks. prałata Chojko, który po nabożeństwie w gorących kapłańskich słowach nawoływał do zgodnej pracy na pożytek miasta i narodu.

Następnie Radni i przedstawiciele, Komendy obwodowej i zaproszeni goście udali się do gmachu miejscowej Straży Ochotniczej. Tutaj w sali przybranej zielenią i emblematami państwowemi polskiemi, po wstępnych objaśnieniach i powitalnych mowach p. puł. Gillera i Królikiewicza, który wygłosił gorące, patrjotyczne przemówienie — przystąpiono do merytorycznego posiedzenia.

Uchwalono pensję dla burmistrza 7 tysięcy koron rocznie, a dla zastępcy — 10 koron dziennej djety podczas pełnienia zastępstwa. Następnie przystąpiono do głosowania kartkami na burmistrza i jego zastępcę. Jednogłośnie obrano p. W. Królikiewicza jako burmistrza, p. L. Sujkowskiego—jako zastępcę.

Uroczyste posiedzenie inauguracyjne zakończono zbiorową fotografją, — Staropolskim zwyczajem „Szczęść Boże" życzymy tej pierwszej Radzie Miejskiej pomyślnej owocnej pracy dla Niepodległego Państwa Polskiego.

M. S.

Na Skarb Państwa Polskiego

Jeden ze znanych obywateli naszego miasta, nie życzący sobie, aby nazwisko jego było ogłoszone, złożył w naszej redakcji na Skarb Państwa Polskiego **rb. 15 w złocie i 20 marek w złocie.**

Legjonista X złożył na tenże cel **złotą obrączkę.**

Vivant sequentes!

Rada miasta Wierzbnika

Komenda obwodowa mianowała na zasadzie § 14 ordynacji miejskiej Radę miejską w Wierzbniku w następującym składzie:

Z IV kurji: Rubin Kaliszewski, Jankiel Kornwasser, Jankiel Zuckermann, Władysław Sokół, Jan Hebdziński, Władysław Fiszer;

z III kurji: Ks. Bolesław Sztobryn, Władysław Rogowski, Antoni Laskowski, Władysław Miernik, Józef Szymański, Jan Władysław Lehmann;

z II kurji: Antoni Ungier (kowal, syn Franciszka), Antoni Ungier (masarz, syn Tomasza), Piotr Janicki, Jan Łękawski, Wojciech Łękawski, Franciszek Schabowski;

z I kurji: Franciszek Spytkowski, Jankiel Goldgrub, Mojżesz Pinkas Lichtenstein, Henryk Kaźmierski, Chaim Seifmann, Schaja Gutermann.

Z MIASTA.

Kalendarzyk. *Dziś:* Wtorek 6 luty Doroty P. M. Tytusa.

Wsch. sł. g. 7 m. 41 r. Zach. g. 4 m. 47.

— **Z niedzieli.** Cicho, spokojnie, bez ważniejszych wydarzeń minęła niedziela. Śnieg, który padał od dni paru prawie bezustannie, zasypał ulice i ogrody miasta. Rozpostarła się cisza zimowa, przerywana z rzadka cichym, jak by nieśmiałym, odgłosem dzwonków nielicznych sanek. Sport zimowy—łyżwiarstwo, święci tryumfy—tłumy zwolenników zalegają tor lodowy T-wa Sportowego. Śnieg utrudnił nieco zapowiedziany na n. dzielę turniej łyżwiarski—jednak Zarząd T-wa zdołał na oznaczony termin usunąć śnieg i turniej się odbył. Pamiątkowy żeton wręczono zwycięzcy p. Sznajdrowi.

W Uniwersytecie Ludowym słuchacze urządzili koncert „Jasełka" o urozmaiconym programie w zupełnie poprawnym wykonaniu. W Teatrze Popularnym przy Stow Robotników Chrześcian wystawiono kilka fars jednoaktowych, które wzbudziły na widowni wybuchy szczerego śmiechu. Pozatem cisza, śnieg i ślizgawica na niewysypanych trotuarach.

— **„Dzień Czerwonego Krzyża".** Jak zaznaczyliśmy w poprzednich numerach naszego pisma, organizuje się w mieście naszem dzień „Czerwonego Krzyża", który poza zbiórką uliczną d. 1 b. m. ma w programie urządzenie festynu d. 18 b. m. w Sali Ligi kobiet. Komitet festynu, w skład którego wchodzą przedstawiciele sfer wojskowych, ziemiańskich i inteligencji miejskiej, dokłada wszelkich usiłowań, aby zabawa wypadła najświetniej i przyniosła jak największy dochód. Dochód zaś ostatecznie został podzielony jak następuje; 25% na rzecz „Czerwonego Krzyża" w Polsce i Galicji, 25% na Szpital Legjonów polskich, 25% na rzecz Radomskiego T-wa Dobroczynności i 25% na Obwodowy Komitet Ratunkowy. Zabawa organizuje się pod egidą „Czerwonego Krzyża", najbardziej humanitarnej instytucji, która na polu walki, gdzie we wzajemnych zapasach zmaga się ludzkość, niesie swój sztandar miłości bliźniego bez różnic narodowościowych i wyznaniowych. We wszystkich krajach świata, gdzie tylko „dosięgła cywilizacja, „Czerwony Krzyż" otoczony jest najwyższym szacunkiem, wobec tego znaku milknie wszelka niechęć i uraza. Tak też winno być i w Radomiu.

W niedalekiej może przyszłości, gdy wreszcie powieją polskie sztandary nad polskiem wojskiem, błyszczeć będzie wśród nich i chorągiewka „Czerwonego Krzyża"; gdy jednak teraźniejszość nastręcza nam możność poparcia imprezy, z której dochodu część przeznaczoną jest dla naszych rannych i chorych w szpitalu Legjonowym, a połowa na instytucje miejscowe, nie cofajmy się od udziału, niech ta część, wypadnie jak najpokaźniej, dopóki nie będziemy mogli oddać wszystkiego.

Komitet festynu przygotowuje rzeczywiście świetną rozrywkę, tak pod względem artystycznym, jak i organizacji zabawy. Sala Ligi kobiet ulega przekształceniu, i urządzoną będzie z możliwym komfortem. Festial rozpocznie się w godzinach popołudniowych, wobec czego stroje pań i panów będą wizytowe. Bilet wejścia kor. 5, bilet loteryjny 1 kor.

— **Podwyższenie płacy nauczycielom ludowym.** Komenda obwodowa nadesłała nam następujący komunikat:

C. i k. Jeneralne-Gubernatorstwo wojskowe w Lublinie rozporządzeniem z dnia 29 stycznia bz. r. podwyższyło pobory nauczycielom (kom) w następujący sposób:

Siły nauczycielskie, które dotychczas zajmowały w Polsce posady nauczycielskie, otrzymują pobory jak dotąd, z tą tylko różnicą, że wypłacone zostaną według kursu 1 rub.=2.75 k., i mają być uzupełnione do kwoty 1.400 kor. w mieście Radomiu a do kwoty 1.200 koron we wszystkich innych miejscowościach obwodu.

Co zaś do sił nowozamianowanych, to te otrzymują stosownie do swego uzdolnienia płacę w rocznej kwocie 700—900 kor. i dodatek drożyżniany w mieście Radomiu 500 kor. a w obwodzie 300 kor.

To rozporządzenie stosuje się do wszystkich poborów i obowiązuję od dnia 1-go września 1916.

— **Obniżenie racji cukru w Austrji.** Urzędowa: „Wiener Ztg" ogłasza rozporządzenie ministra dla spraw żywności, zniżające ilość cukru na głowę przeciętnie o ćwierć kilograma. Mieszkańcy miast i okolic z ludnością przeważnie przemysłową będą otrzymywali miesięcznie 1 kilo cukru zamiast jak dotąd 1 i ćwierć, wieśniacy tylko czwarte kilograma. Dla ludności ciężko pracującej redukcja wynosi tylko jedną ósmą kg. mianowicie z dotychczasowej ilości 1 i 5 ósmych kg. na 1 i 4 ósmych kg.

Powyższy organ urzędowy ogłasza również rozporządzenie cesarskie, którem sacharyna uznana została za monopol.

— **Przedłużenie sezonu myśliwskiego.** Na murach miasta rozlepiono rozporządzenie Komendy Obwodowej o przedłużeniu w roku bieżącym sezonu myśliwskiego do dnia 15 lutego.

— **Zniesienie granicy celnej** W N-rze 88 „Gazety urzędowej" ogłoszono następujące zawiadomienie prezydenta: Niniejszem podaje się do wiadomości publicznej, że granica celna między obwodem Wodza Naczelnego na Wschodzie z General-Gubernatorstwem Warszawskiem, od dnia 10 stycznia 1917 roku została zniesiona.

— **Zmiana własności.** W tych dniach Skład Apteczny Ogórkowskiego przy ulicy Lubelskiej, przeszedł na własność I. Cymermana.

— **Polowania.** W ostatnich dniach odbyły się polowania w wielu miejscowościach. Przewidywania wojenne „znawców" myśliwych nie sprawdziły się zupełnie. Sądzono powszechnie, że wojna ujemnie wpływa na nasz zwierzostan, tymczasem stało się coś przeciwnego—bo zwierzyny spotyka się mnóstwo. Na dowód przytoczymy np. polowanie we Włoszczowie u p. Żakowskiego, gdzie w kilku kotłach zabito sto kilkanaście zajęcy. Są okolice, gdzie kuropatw nie wiele, natomiast zające spotyka się wszędzie. Dobry zwierzostan i temu trzeba przypisać, że władze wojskowe zabrały wszelką broń myśliwską i powstrzymały „kłusownictwo". Pewien rodzaj kłusownictwa spotykamy i dziś w nastawianych gęsto drutach, sidłach przez niewiadomych myśliwych. Obecnie w Radomiu pokazało się wiele zajęcy i kuropatw łapanych w ten właśnie sposób.

Ofiary. W myśl odezwy nawołującej do wstrzemięźliwości w dn. 2 lutego składają S Karbowniccy kor. 20 z tych kor. 10 na obiady dla uczniów Szkoły handlowej męskiej i kor. 10 na rzecz ubogich uczennic pensji M. Gajl.

Lloyd George o zaostrzeniu wojny podmorskiej.

Londyn. (BK.) W wygłoszonej tu mowie oświadczył prezydent ministrów, Lloyd George: „Partja liberalna jest szczególnie zainteresowana celami, o które Anglja walczy w tej wojnie. Jednym z tych celów jest: zasada prawa międzynarodowego, jest podstawą pokoju międzynarodowego. Drugim celem jest wykazanie, że Turcy niezdolni są rządzić sprawiedliwie jakąś inną rasą, ponieważ nawet swoją rasą nie potrafią dobrze rządzić.

Następnie prezydent ministrów omawiał sytuację wojenną i zauważy: powikłania na Bałkanie są jedyną częścią całego placu boju która **musi wywoływać troskę aljantów**. Nasza siła na morzu ciągle jeszcze jest nie złamana. Ostatni krok Niemiec jest dalszym ciągiem zupełnego barbarzyństwa. Niemcy odrzucają temsamem ostatnią łupinę cywilizacji, okazały się one barbarzyńcą w swej wrodzonej dzikości. Teraz muszą się zdemaskować nawet przed najwyrozumialszymi neutralnymi. **Niebezpieczeństwo jest wielkie**, lecz pokonane być może przez energję, odwagę i poświęcenie. Nieprzyjaciel uczynił ostatni krok dlatego, ponieważ bliski jest rozpaczy. Niemcy mogą wystawiać gromady łodzi podwodnych i samolotów aby przeprowadzić blokadę, lecz jeśli stracą zaufanie w armji, wówczas militaryzm pruski nie może być odrestaurowany. Dlatego koniecznem jest zniszczenie szaleńczej idei militaryzmu pruskiego.

Lloyd George zakończył: „Otrzymamy pokój w r. 1917, jeśli nieprzyjaciel przekona się, że trwając do 1818 r. gorzej wyjdzie, niż składając broń w r. 1917. Naszem wielkiem zadaniem jest: zorganizować wszystkie środki pomocnicze naszych aljantów, albowiem większa część naszego nieszczęścia pochodziła z braku współdziałania. Lecz naród może jeszcze więcej uczynić. Musimy nie tylko powołać wszystkich zdolnych między 18 a 41 rokiem życia, kiedy natomiast inni mogą być swobodni; musimy się wszyscy do tego przyczynić. Nowa organizacja rządu pragnie pomocy narodu. **Oszczędzanie środków żywności, to oszczędzanie okrętów. To stanowi obecnie żywotny nerw narodu.** Anglja musi baczyć na to, że czas staje się jej sprzymierzeńcem, a jedyną drogą jest wyzyskać czas, nie zaś tracić go.

Zerwanie stosunków dyplomatycznych między Ameryką i Niemcami.

Waszyngton. (BK.) B. Reutera donosi: Wilson skierował do Senatu orędzie, w którem oświadcza, że Niemcy notą swą z dnia 31 stycznia cofają swe przyrzeczenie, dane Ameryce, odnośnie do metod prowadzenia wojny łodziami podwodnemi, wobec czego prezydent poleca Lansingowi, aby zakomunikował Bertorffowi, że stosunki dyplomatyczne z Niemcami zostały zerwane, że poseł amerykański w Berlinie zostanie natychmiast odwołany, że Bernstorffowi wręczone zostaną paszporty. Gdyby okręty amerykańskie lub życie ludzkie w nieposzanowaniu praw międzynarodowych i nakazow ludzkości miały paść ofiarą, to zwrócę się do kongresu z prośbą o upoważnienie podjęcia środków, niezbędnych do obrony naszych marynarzy i naszych obywateli. Uważam za rzecz nie ulegającą wątpliwości, że wszystkie rządy neutralne wejdą na tę drogę.

Nie pregniemy zatargu wojennego z rządem niemieckim. Jesteśmy szczerymi przyjaciółmi narodu niemieckiego poważnie pragniemy utrzymania pokoju z rządem, który jest wyrazicielem myśli tego narodu. Nie uwierzymy, że rząd ten jest względem nas wrogo usposobiony. Nie mamy żadnych celów egoistycznych, chcemy tylko być wiernymi s tarodawnym zasadom naszego narodu i bronić naszego prawa do wolności, sprawiedliwości i nieskrępowanego życia. Są to podstawy pokoju, nie zaś wojny.

Wręczenie paszportów ambasadorom

Waszyngton. (BK.) Ambasador amerykański w Berlinie, Gerare, otrzymał polecenie zamknięcia ambasady. Wszyscy amerykańscy konsulowie i attaché mają opuścić Niemcy. Przedstawicielstwo interesów amerykańskich w Berlinie obejmuje Hiszpanja.

Berlin. (BK.) Amerykańskiemu ambasadorowi w Berlinie Gerardowi polecono opuścić Niemcy.

Zerwanie stosunków tylko z Niemcami.

Lugano. (BK.) Pisma włoskie donoszą z Londynu, że poseł austro-węgierski. hr. Tarnowski wręczył przedwczoraj Lainsingowi swe papiery uwierzytelniające. Zerwanie stosunków dyplomatycznych dotyczy narazie tylko Niemiec.

Poseł amerykański w Berlinie, Gerard, otrzymał polecenie, aby przed opuszczeniem Berlina zażądał paszportów dla wszystkich obywateli amerykańskich, którzy zechcą opuścić Niemcy.

Wilson trzymał w tajemnicy swe postanowienie, aż ministerjum marynarki poczyniło wskazane zarządzenia, jak zamknięcie wszystkich arsenałów dla obcych, ukrycie wszystkich ruchów floty amerykańskiej i strzeżenie internowanych okrętów niemieckich i zarządzenie celem utrzymania porządku publicznego przeciw spodziewanym niepokojom, zamachom na niemiecką łódź podwodną „Deutschland" i na urządzenia publiczne. Mimo to **spalono ładunek przeznaczony dla łodzi „Deutschland".** Załoga parowca niemieckiego w Waszyngtonie zdemontowała maszyny.

Co sądzą we Wiedniu

Wiedeń (BK) Pisma omawiają orędzie Wilsona w sposób spokojny i rzeczowy, oświadczając, że z ostatecznym sądem należy się wstrzymać, tem bardziej, iż decyzja Wilsona co do czynnego wdawania się w wojnę, stałaby w bezpośredniej sprzeczności z jego ostatnią akcją pokojową. Ameryka ściągnęłaby na siebie najcięższą odpowiedzialność za dalsze przedłużenie wojny. Pisma zgodnie twierdzą, że udział Ameryki nie zmieniłby istotnej linji wojny, zwłaszcza, że państwa centralne liczyły się z wszelkiemi ewentualnościami.

Pierwsze skutki blokady niemieckiej

Rotterdam (BK) W kołach przedsiebiorców okrętowych twierdzą, że od początku zaostrzonej wojny podmorskiej zatopiono przeszło 30 okrętów. Marynarze, którzy powrócili z Anglji opowiadają, że przybywa tam wiele uszkodzonych kontrtorpedowców angielskich. W ostatnich dniach stycznia u ujścia rzeki Humber widziano kilka kontrtorpedowców z częściowo zestrzelonymi kominami.

Odznaczenie gen. Puchalskiego

Wiedeń (BK) Cesarz udzielił gen. Puchalskiemu w uznaniu jego znakomitego prowadzenia legjonów polskich przed nieprzyjacielem wojenny krzyż zasługi II kl. z dekoracją wojenną.

Redaktor i wydawca: Szczęsny Jastrzębowski. Druk „J. K. Trzebiński"-Radom.